

Sygn. akt III KO 120/15

POSTANOWIENIE

Dnia 8 grudnia 2015 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Tomasz Artymiuk

w sprawie **J. C.**

skazanego z art. 197 § 1 i 4 k.k. i in.,

po rozpoznaniu na posiedzeniu w Izbie Karnej

w dniu 8 grudnia 2015 r.

wniosku skazanego o wznowienie postępowania zakończonego prawomocnym wyrokiem Sądu Apelacyjnego w [...] z dnia 26 kwietnia 2012 r., sygn. akt II AKa [...], utrzymującym w mocy wyrok Sądu Okręgowego w G. z dnia 15 lipca 2011 r., sygn. akt XIV K [...],
na podstawie art. 545 § 3 k.p.k.

p o s t a n o w i ł

**odmówić przyjęcia wniosku J. C. o wznowienie postępowania
wobec jego oczywistej bezzasadności.**

UZASADNIENIE

W dniu 1 grudnia 2015 r. do Sądu Najwyższego wpłynął kolejny wniosek J. C. o wznowienie postępowania w sprawie Sądu Okręgowego w G. o sygn. XIV K [...], zakończonej prawomocnym wyrokiem Sądu Apelacyjnego w [...] z dnia 26 kwietnia 2012 r., sygn. akt II AKa [...], wraz z wnioskiem o wyznaczenie mu w tym celu obrońcy z urzędu oraz zwolnienie od kosztów sądowych. Zdaniem skazanego orzekające w przedmiotowej sprawie sądy błędnie przyjęły w kwalifikacji prawnej – w ramach czynu ciągłego (art. 12 k.k.) – art. 201 k.k., bowiem do znamion tego czynu nie należy przypisanie mu wielokrotne doprowadzenie małoletniego do poddania się innym niż obcowanie płciowe

czynnościom seksualnym. Powyższe uchybienie w ocenie J. C. miało wpływ na wymiar kary, co odpowiada przesłance wznowienia postępowania z art. 540 § 1 pkt 2 lit. b k.p.k.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Ponieważ wniosek skazanego jest oczywiście bezzasadny należało odmówić jego przyjęcia bez podejmowania dodatkowych czynności w postaci wcześniejszego rozpoznania wniosku o wyznaczenie obrońcy z urzędu.

Wydanie tego rodzaju rozstrzygnięcia związane jest z wejściem w życie z dniem 1 lipca 2015 r. nowego § 3 dodanego do art. 545 k.p.k. (art. 1 pkt 189 ustawy z dnia 27 września 2013 r. o zmianie ustawy – Kodeks postępowania karnego oraz niektórych innych ustaw – Dz. U. z 2013 r., poz. 1247). Przepis ten przewiduje możliwość odmowy przyjęcia wniosku nie pochodzącego od osoby wymienionej w § 2 art. 545 k.p.k. (obrońca lub pełnomocnik) bez wzywania do usunięcia jego braków formalnych, jeżeli z treści wniosku, w szczególności odwołującego się do okoliczności, które były już rozpoznawane w postępowaniu o wznowienie postępowania, wynika jego oczywista bezzasadność.

Wymieniona w powołanym przepisie możliwość wydania przewidzianej w nim decyzji procesowej, nie ogranicza się wyłącznie do tych wypadków, w których we wniosku o wznowienie podniesione zostały okoliczności będące już wcześniej przedmiotem rozpoznawania w postępowaniu o wznowienie postępowania. Użycie w treści art. 545 § 3 k.p.k. zwrotu „w szczególności” nie pozostawia wątpliwości, że jest to wskazanie przykładowe. Uznanie wniosku o wznowienie za oczywiście bezzasadny będzie miało więc miejsce również w sytuacjach, gdy w sposób oczywisty, rzucający się w oczy, wniosek ten oparty zostanie na innych podstawach niż te, które określone zostały w przepisach rozdziału 56 Kodeksu postępowania karnego (zob. odpowiednio w przedmiocie interpretacji pojęcia „oczywistej bezzasadności kasacji” postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 27 września 2006 r., IV KK 330/06, R-OSNKW 2006, poz. 1822 oraz z dnia 22 października 2008 r., V KK 98/08, LEX nr 469197). Stosowanie wskazanego przepisu uznać należy w związku z tym za konieczne wypadku, gdy sąd wznowieniowy w sposób nie budzący wątpliwości stwierdzi, że żadna ze wskazanych we wniosku okoliczności nie mieści się w katalogu przesłanek zawartych w art. 540 k.p.k., art. 540a k.p.k. lub

art. 540b k.p.k. oraz gdy nie będzie wchodzić w grę działanie tego sądu z urzędu (art. 542 § 3 k.p.k.).

Taki właśnie charakter, a więc oczywiście bezzasadny, ma wniosek złożony obecnie przez skazanego J. C.. Wprawdzie wnioskodawca nie odwołuje się do okoliczności, które były już przedmiotem rozpoznania w toku poprzednich postępowań o wznowienie (III KO 14/13, III KO 53/14, III KO 2/14 i III KO66/15), bezspornym jest jednak to, że sygnalizowana w osobistym wniosku okoliczność błędnej – jego zdaniem – kwalifikacji prawnej czynu nie stanowi *in concreto* żadnej przewidzianej w procedurze karnej przesłanki wznowieniowej, w szczególności określonej w art. 540 § 2 pkt b k.p.k.

Po pierwsze, błędna kwalifikacja prawna czynu przypisanego oskarżonemu może uzasadniać wznowienie postępowania np. w sytuacji, gdy skazano go za przestępstwo zagrożone karą surowszą, jednak warunkiem tego jest ujawnienie się po wydaniu orzeczenia nowych faktów lub dowodów, co w tym wypadku nie miało miejsca, i sam skazany na takie nowe fakty i dowody nie wskazuje.

Po drugie, sam wniosek oparty jest na błędnym założeniu, że J. C. przypisano czyn wielokrotnego doprowadzenia małoletniego do **poddania się innym czynnościom seksualnym**, czemu przeczy opis czynu przyjęty w wyroku Sądu Okręgowego w G.. Wynika z niego, że ówczesny oskarżony uznany został za winnego tego, że „w okresie od dnia 23 marca 2008 r. do dnia 8 października 2008 r. w R., działając z góry powziętym zamiarem, stosując przemoc w postaci przytrzymywania rękoma, wielokrotnie doprowadzał swojego syna J. C., urodzonego [...] 2006 r., do **obcowania płciowego** (podkreślenie SN), wkładając mu swojego członka do ust, przy czym zachowań tych dopuścił się działając ze szczególnym okrucieństwem”. Tak opisane zachowanie mieści się w pojęciu obcowania płciowego ze zstępnym, o którym mowa w art. 201 k.k.

Orzekając w niniejszej sprawie Sąd Najwyższy rozważył także, czy przepis art. 545 § 3 k.p.k. mógł zostać w tym wypadku zastosowany skoro skazany wraz z wnioskiem o wznowienie złożył również wniosek o wyznaczenie obrońcy z urzędu, a więc nie wchodziła w grę możliwość rezygnacji z wyzywania go do usunięcia braku formalnego wniosku w zakresie przymusu adwokacko – radcowskiego (art. 545 § 2 k.p.k.). Wnioskując wszelako na zasadzie *a maiori ad minus*

możliwość taką należy dopuścić, bowiem wyznaczenie obrońcy z urzędu, przy oczywistej bezzasadności samego wniosku o wznowienie, byłoby przecież bezprzedmiotowe. Skoro więc można wydać decyzję ostateczną (o odmowie przyjęcia wniosku) bez podejmowania czynności określonych w art. 120 § 1 k.p.k., to tym bardziej dopuszczalne jest takie rozstrzygnięcie – przy spełnieniu warunku „oczywistej bezzasadności wniosku” – w sytuacji, gdy wzywanie do usunięcia braku formalnego wniosku i tak nie mogłoby mieć zastosowania (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 20 października 2015 r., III KO 112/15, niepubl.).

Z tych względów postanowiono, jak na wstępie.

[aw]